

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије стоматологије
Врста и ниво студија: Интегрисане академске студије
Назив предмета: Хумана генетика (СтП-ХУГЕ)
Наставник: Михајла Р. Ђан, Ива Р. Барјактаровић, Катарина А. Бачулов
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: -

Циљ предмета

Циљ предмета је упознавање студената са организацијом и експресијом хуманог генома као и са генетичким механизмима наследних болести. Студент ће током курса кроз различите облике наставних активности користити бројне изворе информација и стечи нова знања о фундаменталном концепту и технолошким достигнућима у истраживању хуманог генома. Такође циљ предмета је разумевање и усвајање процеса и механизама преноса структуре и експресије генетичких информација на нивоима молекула, хромозома, организма и популације.

Исход предмета

Студент ће са разумевањем користити основне генетичке појмове и препознати значај генетике у савременој науци. Упознаће структуру хроматина, морфолошку и функционалну организацију хромозома. Јасно ће разликовати фазе мејозе и схватити значај ћелијских деоба у трансмисиону генетици. Кроз примере ће примењивати Менделове законе, разумети интра и интер локусне интеракције гена. Предвиђаће могуће механизме наслеђивања и прецизно конструисати родословна стабла на основу података. Схватиће механизме настанка мутација, принципе дејства мутагена и механизме ДНК репарације. Разумеће и разликовати основне технике молекуларне генетике у пренаталној дијагностици, популационој генетици и форензици. Разумеће принципе генске терапије. Након успешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студент може да: разликује нивое структурне и функционалне организације хуманог генома; идентификује механизме регулације генске експресије; разуме процесе генетичког експеримента који води ка утврђивању узрока наследних оболења различите сложености и етиологије; објасни методологију основних техника молекуларне генетике у пренаталној дијагностици, популационој генетици и форензици, са разумевањем користи интернет изворе и стручну литературу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Увод у хуману генетику. Структура нуклеинских киселина; Експресија гена и генска регулација. Организација хуманог генома; Морфолошка и молекуларна организација хромозома; Ћелијске деобе. Гаметогенеза; Основни закони наслеђивања. Аутозомно доминантно и аутозомално рецесивно наслеђивање. Анализа родослова; Интрапокусне и интерлокусне генске интеракције; Детерминација пола. Полно везано наслеђивање и холандрично наслеђивање; Полигенско наслеђивање. Мултифакторска и комплексна наследна оболења; Мутације, репарација и рекомбинације ДНК; Промене у броју и структури хромозома. Наследна оболења узрокована структурним и нумеричким хромозомским аберацијама; Молекуларни маркери у хуманој генетици. Пренатална и преимплантациона дијагностика генетичких оболења; Генетичко саветовање. Потенцијали генске терапије.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Нуклеинске киселине и експресија гена; Структурна и молекуларна организација хромозома; Ћелијске деобе; Основни закони наслеђивања; Анализа родослова, Интеракције гена. Мултипли алели и крвне групе; Интеракције гена. Парцијална доминација. Кодоминација. Епистазе; Детерминација пола. Полно везана својства; Промене у броју хромозома; Промене у структури хромозома; Мултифакторско наслеђивање; Молекуларни маркери у хуманој генетици.

Литература

Обавезна

- Попић Паљић Ф. Хумана генетика. Нови Сад: Медицински факултет; 2012.
- Turpennyy P, Ellard S. Емеријеви основи медицинске генетике. Београд: Datastatus; 2009.
- Вапа Љ, Обрехт Д, Ђан М. Практикум из хумане генетике. Нови Сад: Медицински факултет; 2012.

Допунска

- Lewis R. Human genetics. UK: Cambridge University Press; 2007.
- Strachan T, Read A. Human molecular genetics. 4th ed. USA: Garlan Science; 2011.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
45	30			

Методе извођења наставе

Предавања, вежбе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	65
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			